

**Protokół  
kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Środowiskowym Domu Samopomocy  
w Sławoborzu**

**Jednostka kontrolowana:**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu  
ul. Leśna 1a  
78-316 Sławoborze

**Podmiot prowadzący:**

Gmina Sławoborze  
ul. Kolejowa 8  
78-316 Sławoborze

**Kierownik jednostki:**

Elżbieta Peszczyńska – Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu

**Kontrolujący:**

Małgorzata Lewińska - główny specjalista w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej, osoba kierująca kontrolą,  
Marta Karbowskiak - inspektor wojewódzki w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej  
na podstawie Upoważnienia Nr 68/2023 z dnia 21 kwietnia 2023 r.

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

*(Akta kontroli str. 1-2 i 18-19)*

**Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:**

Kontrolę przeprowadzono w dniach 10–12 maja 2023 r. Czynności kontrolne były prowadzone w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu – ul. Leśna 1a w Sławoborzu.

Kontrolowana jednostka oraz jednostka prowadząca zostały powiadomione o terminie przeprowadzenia kontroli, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

**Przedmiot i okres kontroli:**

Kontrolą objęto zagadnienia związane z organizacją i funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustaleń zawartych w protokole dokonano na podstawie informacji udzielonych przez Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy - Panią Elżbietę Peszczyńską oraz skontrolowanej dokumentacji i oględzin jednostki. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o *Program kontroli kompleksowej środowiskowego domu samopomocy/ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi*.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę - art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.). Zgodnie z art. 22 pkt 1 przywołanej ustawy ustalanie sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zadaniem wojewody.

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

Sposób funkcjonowania środowiskowych domów samopomocy, kwalifikacje osób świadczących usługi oraz standardy usług świadczonych przez domy określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 249).

### **Ustalenia ogólne dotyczące zasad funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu został powołany Uchwałą Nr XXV/124/2008 Rady Gminy Sławoborze z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu. Do 31 maja 2014 r. funkcjonował jako jednostka organizacyjna Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu. Uchwałą Nr XXXX/234/14 Rady Gminy w Sławoborzu z dnia 30 stycznia 2014 r. jako datę wyodrębnienia Środowiskowego Domu Samopomocy ze struktur ośrodka wskazano dzień 1 kwietnia 2014 r. Termin wyodrębnienia został zmieniony Uchwałą Nr XLII/252/14 z dnia 28 marca 2014 r., na mocy której Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonuje jako samodzielna jednostka organizacyjna Gminy, działająca w formie jednostki budżetowej, od dnia 1 czerwca 2014 r.

*(Akta kontroli str. 20-25)*

Statutowym celem ŚDS jest *zapewnienie oparcia społecznego osobom niepełnosprawnym intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi, które mają trudności w życiu codziennym, w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem, w zakresie psychoedukacji, zatrudnienia i spraw bytowych.*

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy jednostka posiada opracowane następujące dokumenty, które określają sposób funkcjonowania domu: statut domu, regulamin organizacyjny domu, program działalności domu i plan pracy na każdy rok.

Kontrolowana jednostka funkcjonuje w oparciu o:

- Statut Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Sławoborzu, przyjęty Uchwałą Nr XXXX/234/14 Rady Gminy w Sławoborzu z dnia 30 stycznia 2014 r. zmieniony Uchwałą Nr XLII/252/14 z dnia 28 marca 2014 r.,
- Regulamin Organizacyjny Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu, zatwierdzony Zarządzeniem Nr 36/2014 Wójta Gminy Sławoborze z dnia 1 października 2014 r.,

- Programy działalności odrębnie dla każdego typu domu – A, B, C - zostały opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy Sławoborze,
- Roczne plany pracy – na rok 2022 i 2023 - Plany pracy zostały opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy Sławoborze.

W toku kontroli wskazano konieczność aktualizacji Regulaminu Organizacyjnego jednostki – z treści obowiązującego Regulaminu wynikało, że ŚDS w Sławoborzu jest domem typu A i B. Po zakończeniu kontroli, a przed sporządzeniem niniejszego protokołu przygotowano treść nowego dokumentu, zaktualizowanego do bieżącego stanu prawnego i faktycznego, który po uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim (dnia 4 lipca 2023 r.) oraz po zatwierdzeniu w dniu 10 lipca przez Wójta Gminy Sławoborze został wprowadzony w życie Zarządzeniem Nr 6/2023 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu z dnia 12 lipca 2023 r.

*(Akta kontroli str. 26-51)*

Zgodnie z § 25 ust. 1 i 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, kierownik domu opracowuje sprawozdanie z działalności jednostki w roku budżetowym i przekazuje właściwemu do spraw pomocy społecznej wydziałowi urzędu wojewódzkiego oraz jednostce prowadzącej lub zlecającej, w terminie do 15 lutego po okresie sprawozdawczym.

Sprawozdania z działalności kontrolowanej jednostki w okresie objętym kontrolą zostały sporządzone i przekazane do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie oraz jednostki prowadzącej w obowiązującym terminie, tj. do dnia 15 lutego, po okresie sprawozdawczym.

*Zgodnie z § 6 ust. 3-5 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy „Dopuszcza się możliwość zamknięcia domu na okres łącznie nie dłuższy niż 15 dni roboczych w roku kalendarzowym. Termin zamknięcia domu ustala się po uprzednim zasięgnięciu opinii uczestników lub ich opiekunów. Zamknięcie domu może nastąpić po uprzednim poinformowaniu, z dwutygodniowym wyprzedzeniem, jednostki prowadzącej lub jednostki zlecającej oraz wydziału właściwego do spraw pomocy społecznej odpowiedniego urzędu wojewódzkiego.”*

W kontrolowanym okresie jednostka miała przerwę w działalności w terminie od dnia 16 sierpnia 2022 r. do dnia 2 września 2022 r. W dniu 20 czerwca 2022 r. poinformowano o zaplanowanej przerwie Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, a także Wójta Gminy Sławoborze, jako jednostkę prowadzącą ŚDS. Na rok 2023 do dnia kontroli nie zaplanowano jeszcze przerwy w działalności Domu.

Nie wniesiono uwag w zakresie prawidłowości sporządzania oraz przekazywania powyższych informacji.

*(Akta kontroli str. 52-57)*

Zgodnie z § 8 ust. 1 i 3 Regulaminu Organizacyjnego ŚDS w Sławoborzu - pracą Domu kieruje Kierownik, a do jego zadań należy w szczególności m.in. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Domu i kierowanie jego działalnością, nadzór nad pracą pracowników, dokonywanie czynności prawnych wynikających z treści statutu Domu oraz otrzymywanych pełnomocnictw i upoważnień (Zarządzenie Nr 23/2014 Wójta Gminy Sławoborze z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy

w Sławoborzu do składania jednoosobowych oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności ŚDS w Sławoborzu).

(Akta kontroli str. 25)

### Typ Domu, liczba miejsc i frekwencja

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu został określony jako Dom typu A, B i C. Świadczy usługi dla osób przewlekłe psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Dom dysponuje 28 miejscami przeznaczonymi dla mieszkańców Gminy Sławoborze, a także mieszkańców sąsiednich gmin, z którymi zawarto na czas nieokreślony porozumienia:

- Porozumienie z dnia 2 grudnia 2013 r. zawarte z Gminą Brzeźno;
- Porozumienie z dnia 3 stycznia 2019 r. zawarte z Gminą Rąbino;
- Porozumienie z dnia 22 lutego 2019 r. zawarte z Miastem i Gminą Połczyn Zdrój.

(Akta kontroli str. 58-64)

W dniach kontroli w zajęciach Domu uczestniczyło 26 osób (Typ Domu A – 12 uczestników, Typ Domu B – 11 uczestników, Typ Domu C – 3 uczestników). Z usług ŚDS skorzystało w ramach zawartych porozumień: 3 mieszkańców Gminy Brzeźno oraz 3 osoby z Gminy Rąbino.

Decyzję kierującą do Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu wydaje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu, zgodnie z art. 51b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej oraz § 7 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Na podstawie *Ewidencji uczestników* ustalono, że w okresie objętym kontrolą, w 2022 roku 4 osoby zrezygnowały z udziału w zajęciach ŚDS, 1 osoba zmarła, przyjęto 4 nowych uczestników, a w 2023 r. do dnia kontroli 4 osoby zrezygnowały z zajęć, 1 została umieszczona w DPS, a przyjęto 2 osoby.

Według stanu na dzień kontroli uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu było 12 kobiet i 14 mężczyzn. Pośród uczestników 4 osoby są całkowicie ubezwłasnowolnione, a jedna - częściowo ubezwłasnowolniona.

Na podstawie *Zestawienia uczestników ŚDS* oraz wybranej, określonej w Programie kontroli, indywidualnej dokumentacji uczestników, nie stwierdzono nieprawidłowości co do zasadności skierowania uczestników do Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu.

(Akta kontroli str. 65-68)

Na podstawie list obecności stwierdzono, że frekwencja na zajęciach wynosiła:

- |                               |   |        |
|-------------------------------|---|--------|
| - w miesiącu marcu 2022 r.    | - | 79,9%, |
| - w miesiącu wrześniu 2022 r. | - | 81,3%, |
| - w miesiącu marcu 2023 r.    | - | 91,1%. |

(Akta kontroli str. 69)

W dniach kontroli w zajęciach uczestniczyło odpowiednio:

- w dniu 10 maja 2023 r. – 18 osób,
- w dniu 11 maja 2023 r. – 20 osób,
- w dniu 12 maja 2023 r. – 22 osoby.

Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 15.00.

Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, przedstawionego *Tygodniowego rozkładu pracy w ŚDS* oraz zapisów w dziennikach pracy zespołu wspierająco-aktywizującego stwierdzono, że kontrolowana placówka spełnia wymogi określone w § 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zgodnie z którymi dom powinien zapewnić co najmniej 6 godzin zajęć z uczestnikami.

(Akta kontroli str. 70)

### **Pomieszczenia i wyposażenie**

Po wyodrębnieniu ze struktury Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu - Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonuje od dnia 1 czerwca 2014 r. jako samodzielna jednostka organizacyjna Gminy, działająca w formie jednostki budżetowej. Zgodnie z Decyzją Nr 3/14 Wójta Gminy Sławoborze z dnia 9 czerwca 2014 r. jednostce przekazano w trwałą zarząd na czas nieoznaczony wskazaną, ułamkową część (6972/10000) nieruchomości gruntowej wraz z częścią budynku administracyjnego przy ul. Leśnej 1a w Sławoborzu. Objęcie przez ŚDS nieruchomości nastąpiło na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego z dnia 18 czerwca 2014 r.

(Akta kontroli str. 71-74)

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się w dwukondygnacyjnym podpiwniczonym budynku, zlokalizowanym w otoczeniu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestnikom zajęć. W obiekcie swoją siedzibę ma również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu. Cały obiekt ogrodzony jest płotem, a teren zielony estetycznie urządzony, z nasadzeniami roślin, krzewów i drzew ozdobnych, małym ogródkiem warzywnym na potrzeby pracowni kulinarnej, miejscem do mini golfa oraz stanowiskiem do gry w bule. Wokół budynku znajdują się ścieżki z utwardzoną nawierzchnią, altana, ławki, miejsce ogniskowe, grill. Ponadto do dyspozycji uczestników jest wielki taras, wyposażony w ławeczki (jako miejsce wypoczynku oraz zajęć podczas ciepłych okresów roku).

Zarówno główne wejście do siedziby ŚDS jak i z drugiej strony budynku wyposażone jest w podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W budynku nie ma windy, jednak szerokie, zabezpieczone schody wyposażono w schodołaz, prowadzący z parteru na I piętro, na którym znajdują się pomieszczenia i pracownie ŚDS. Wszystkie pomieszczenia w Domu dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewniona jest odpowiednia szerokość ciągów komunikacyjnych, podłoga wyłożona jest wykładziną antypoślizgową. Do potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowano wszystkie toalety oraz łazienkę zlokalizowaną w pomieszczeniu do rehabilitacji ruchowej.

W dniach kontroli 3 uczestników nie posiadało pełnej sprawności ruchowej – 1 osoba poruszała się na wózku inwalidzkim, 1 korzystała z chodzika i 1 z innych sprzętów ortopedycznych (laska). Pozostali uczestnicy byli sprawni ruchowo.

Na powierzchni 731,98 m<sup>2</sup> znajdują się następujące pomieszczenia:

- sala ogólna (parter - pow. 81 m<sup>2</sup>),
- pomieszczenie kuchenne (parter - pow. 66,4 m<sup>2</sup>),
- jadalnia (parter - pow. 17,6 m<sup>2</sup>),

- Pracownia plastyczna oraz krawiecka z pomieszczeniem magazynowym i socjalnym (I piętro - pow. 102 m<sup>2</sup>),
- Pracownia komputerowa (I piętro - pow. 30 m<sup>2</sup>),
- Pracownia korekcyjno-rehabilitacyjna z pomieszczeniami magazynowymi (I piętro - pow. 97,4 m<sup>2</sup>),
- Pracownia terapeutyczna (I piętro - pow. 28 m<sup>2</sup>),
- Pokój do indywidualnego poradnictwa, pełniący funkcję pokoju wyciszeń (I piętro - pow. 25 m<sup>2</sup>),
- toaleta dla kobiet (parter - pow. 6 m<sup>2</sup>),
- toaleta dla mężczyzn (parter - pow. 6 m<sup>2</sup>),
- toaleta dla osób niepełnosprawnych (I piętro - pow. 6 m<sup>2</sup>),
- łazienka z natryskiem (I piętro - pow. 7,60 m<sup>2</sup>),
- toaleta dla personelu (I piętro - pow. 6 m<sup>2</sup>).

Pomieszczenia dodatkowe:

- pomieszczenia biurowe (gabinet kierownika, głównego księgowego - pow. 22 m<sup>2</sup>),
- szatnia dla uczestników (parter - pow. 18 m<sup>2</sup>),
- pomieszczenia piwniczne, wiele przestronnych pomieszczeń magazynowych, również przy pracowniach, pomieszczenie konserwatora (pow. 82,98 m<sup>2</sup>),
- pralnia, suszarnia (pow. 20 m<sup>2</sup>),
- korytarze, ciągi komunikacyjne, hol (pow. 84,96 m<sup>2</sup>) - na parterze lokalu, w rozszerzonej części dużego holu, przy wyjściu na taras, zorganizowane jest przestronne miejsce rekreacyjne dla uczestników,
- pomieszczenia dodatkowe (pow. 25 m<sup>2</sup>).

Nie stwierdzono występowania barier architektonicznych.

*(Akta kontroli str. 75-76)*

Na podstawie § 18 pkt 5 lit. d i e rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, standard usług w domu uważa się za spełniony, jeżeli w obiekcie, w którym usługi są świadczone, znajdują się pomieszczenia wyposażone w meble i sprzęty niezbędne do prowadzenia w nich zajęć, w tym:

- wydzielone pomieszczenie kuchenne z niezbędnymi urządzeniami i sprzętem gospodarstwa domowego, pełniące funkcję pracowni kulinarnej,
- jadalnia mogąca ponadto pełnić świetlicy lub sali ogólnej.

Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi 27,11 m<sup>2</sup>, a zatem placówka spełnia warunek określony w § 18 pkt 2 rozporządzenia, zgodnie z którym powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 uczestnika powinna wynosić nie mniej niż 8 m<sup>2</sup>. Placówka spełnia również standard w zakresie liczby i rodzaju pomieszczeń określonych w § 18 pkt 5 cyt. rozporządzenia.

Jednostka posiada odpowiedni sprzęt do realizacji zadań wspierająco-rehabilitacyjnych (dwa stoły do ping-ponga, piłkarzyki, drabinki, ławki, materace, atlas, dwie bieżnie, wiosła, 4 orbitreki, rower stacjonarny, basen z kulkami, piłki gimnastyczne, lekarские, bule, kijki do nordic-walking, rakiety do tenisa ziemnego i stołowego oraz wiele innych), sprzęt gospodarstwa domowego (m.in. 2 pralki automatyczne, żelazka, odkurzacz, lodówki, kuchenkę mikrofalową, stoły, krzesła, zmywarkę, ekspres do kawy, drobny sprzęt AGD, maszyna do robienia waty cukrowej i popcorn), sprzęt do zajęć komputerowych

(2 komputery stacjonarne i 5 laptopów z dostępem do internetu, 2 urządzenia wielofunkcyjne, projektor, ekran podwieszany, DVD), sprzęt muzyczny i nagłaśniający (gitara, sprzęt karaoke, głośniki, wieża muzyczna, kolumny, mikrofony na statywach, wzmacniacz-konsola), materiały plastyczne i do wyrobu prac.

W dniu 11 maja 2023 r. dokonano oględzin wszystkich pomieszczeń użytkowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu. Na tę okoliczność sporządzono *Protokół z oględzin obiektu*.

*(Akta kontroli str. 77-84)*

### **Struktura zatrudnienia**

W Środowiskowym Domu Samopomocy na dzień przeprowadzania kontroli na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 5 osób zespołu wspierająco-aktywizującego w wymiarze pełnego etatu (kierownik, terapeuta, instruktor terapii zajęciowej, starszy terapeuta zajęciowy – 2 osoby). Ponadto zawarto umowy cywilno-prawne. W dniach kontroli w tej formie zadania realizowali: lekarz specjalista psychiatrii (2 godziny miesięcznie lub według potrzeb), psycholog (8 godzin w miesiącu), rehabilitant (16 godzin w miesiącu), specjalista z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z elementami socjoterapii (umowę zawarto na miesiąc maj 2023 r. – 70 godzin).

Łącznie w skład zespołu wspierająco-aktywizującego wchodziło 5 pracowników w wymiarze 5 etatów, w pozostałych formach zrealizowano w miesiącu maju łącznie 96 godzin usług na rzecz uczestników zajęć, co łącznie stanowi 0,6 etatu. Zatem w kontrolowanym miesiącu wskaźnik zatrudnienia wynosił 5,6.

*(Akta kontroli str. 85-127)*

Zespół Wspierająco-Aktywizujący Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu powołany został Zarządzeniem Nr 6/2015 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie powołania Zespołu Wspierająco-Aktywizującego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, a następnie dokonano zmian w składzie Zespołu na podstawie Zarządzenia Nr 4/2023 z dnia 12 maja 2023 r. Do składu powołano 5 pracowników zatrudnionych w ramach umowy o pracę, a także specjalistów zatrudnionych w różnych formach.

*(Akta kontroli str. 128-132)*

Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego powinien wynosić nie mniej niż 1 etat na 7 uczestników w domu typu A, 5 uczestników w domu typu B i C oraz 3 uczestników na jeden etat w przypadku uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, będących uczestnikami domów typu A, B i C. Wyliczony w powyższy sposób wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sławoborzu, w odniesieniu do 26 uczestników powinien wynosić przynajmniej 5,54 etatu. Zatem zatrudnienie na poziomie 5,6 etatu jest zgodne ze standardem zatrudnienia, określonym w rozporządzeniu w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osoby kierujące jednostkami pomocy społecznej powinny posiadać wykształcenie wyższe, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej. Szczegółowe wymogi kwalifikacyjne wynikają z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie

środowiskowych domów samopomocy, w myśl którego kierownik domu jest obowiązany posiadać wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Pani Elżbieta Peszczyńska pełni funkcję Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy. Posiada wykształcenie wyższe na kierunkach socjologia i pedagogika, specjalizację z zakresu pomocy społecznej oraz wymagany staż pracy w pomocy społecznej i z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Spełnia zatem wymogi wskazane w przytoczonych wyżej przepisach.

Wymagania kwalifikacyjne pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, w tym m.in. w środowiskowych domach samopomocy określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1960). Osoby zatrudnione w ŚDS spełniają wymogi formalne związane z przygotowaniem zawodowym na pełnionych stanowiskach i wymagania kwalifikacyjne odpowiednie do świadczenia usług w Środowiskowym Domu Samopomocy. Posiadają również doświadczenie zawodowe wymagane w § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pracownicy stanowiący zespół wspierająco-aktywizujący, posiadają odpowiedni staż pracy na stanowisku związanym z bezpośrednim kontaktem z osobami z zaburzeniami psychicznymi, ponadto pracownicy realizujący treningi umiejętności społecznych posiadali przeszkolenie i doświadczenie w tym zakresie, zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 ww. rozporządzenia. Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu posiadali również przeszkolenie w zakresie treningu umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się wymagane na podstawie § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Nie wniesiono uwag do przygotowania zawodowego pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego.

W Domu na podstawie zawartych umów cywilno-prawnych usługi świadczyli w dniach kontroli (co wymieniono wyżej) również psycholog (8 godzin miesięcznie – umowy na 1 rok), lekarz psychiatra (2 godziny miesięcznie – umowy na 1 rok) oraz specjalista z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z elementami socjoterapii (70 godzin miesięcznie – umowy miesięczne). Zakres przedmiotowy umowy zawartej z psychologiem obejmuje: konsultacje i udzielanie porad dla uczestników ŚDS w Sławoborzu, wymagających poradnictwa psychologicznego, prowadzenie diagnozy psychologicznej, bieżące monitorowanie funkcjonowania psychologicznego uczestników, prowadzenie warsztatów i treningów grupowych oraz spotkań indywidualnych o charakterze profilaktycznym, prowadzenie niezbędnej dokumentacji. Zakres przedmiotowy umowy zawartej z psychiatrą obejmuje: konsultacje i udzielanie porad dla uczestników ŚDS w Sławoborzu, wymagających poradnictwa psychiatrycznego, bieżące monitorowanie funkcjonowania psychiatrycznego uczestników, udział w pracach zespołu wspierająco-aktywizującego w ŚDS w Sławoborzu, prowadzenie niezbędnej dokumentacji. Zakres przedmiotowy umowy zawartej ze specjalistą z zakresu oligofrenopedagogiki i pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej z elementami socjoterapii obejmował prowadzenie zajęć dydaktycznych przeznaczonych dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, powstałymi wskutek niepełnosprawności intelektualnej i choroby psychicznej, a także zajęć



korekcyjno-kompensacyjnych dla tych osób. Ponadto na rzecz uczestników świadczona jest rehabilitacja poprzez ćwiczenia kinezyterapeutyczne, usprawnianie ogólne oraz masaże.

Zatrudniony w Domu psycholog prowadzi *Dziennik zajęć psychologa*, w którym odnotowywane są tematy zajęć grupowych, wykaz uczestników biorących udział w zajęciach oraz ewentualne uwagi i podpis prowadzącego.

Zgodnie z § 23 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy kierownik domu lub upoważniony przez niego pracownik organizuje, co najmniej raz na 6 miesięcy, zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie tematycznym, związanym z funkcjonowaniem domu, wynikającym ze zgłoszonych przez pracowników potrzeb.

W okresie kontrolowanym pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach: „Środowiskowe domy samopomocy 2022 – zmiany w przepisach prawa i kwestie problematyczne” – 1 osoba, „Praca nad redukowaniem i zmianą szkodliwych nawyków oraz niepożądanych zachowań uczestników śds – możliwości i ograniczenia działań” – 5 osób, „Rysunek i bajka jako forma kontaktu z podopiecznym” – 1 osoba wzięła udział w szkoleniu zewnętrznym i 5 osób w szkoleniu wewnętrznym, „Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się” – 5 osób.

Częstotliwość organizowanych szkoleń dla pracowników spełnia wymóg określony w § 23 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Kontrolującym przedstawiono do wglądu zakres tematyczny szkoleń, listy obecności dokumentujące udział w szkoleniach wewnętrznych oraz zaświadczenia i certyfikaty szkoleń zewnętrznych, znajdujące się w aktach osobowych pracowników.

(Akta kontroli str. 133)

## **Świadczone usługi**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w zakresie życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym:

- ogólne usprawnianie w ramach terapii zajęciowej i zajęć sportowych,
- rozwój umiejętności niezbędnych do samodzielnego wykonywania codziennych czynności życiowych,
- budowanie umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- integrację uczestników Domu ze środowiskiem poprzez organizację i udział w imprezach integracyjnych, spotkaniach, wyjazdach turystycznych,
- wsparcie psychologiczne i terapeutyczne.

Na podstawie programu działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu, planów pracy na 2022 i 2023 rok oraz dzienników pracy zespołu wspierająco-aktywizującego stwierdzono, że kontrolowana placówka realizuje główny cel funkcjonowania ŚDS jakim jest usamodzielnianie i aktywizacja życiowa, społeczna

i zawodowa jego podopiecznych w oparciu o adekwatnie dobrane do możliwości psychofizycznych uczestników postępowanie wspierająco-aktywizujące, współpracę z najbliższym środowiskiem rodzinnym oraz wykorzystanie potencjału lokalnej społeczności Gminy Sławoborze.

Na podstawie dokumentacji prowadzonej przez Dom stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą placówka realizowała następujące działania wspierająco-aktywizujące:

1) Trening funkcjonowania w życiu codziennym, w tym:

- trening dbałości o wygląd zewnętrzny (dobieranie strojów stosownie do okoliczności, pory roku, naprawa odzieży, dbanie o jej schludność i czystość, dbałość o własny wygląd),
- trening higieniczny (nabywanie i utrwalanie nawyków poprawnej higieny),
- kształtowanie zachowań prozdrowotnych z uwzględnieniem treningu lekowego,
- trening kulinarny (przygotowanie list i realizacja zakupów, przygotowanie potraw, estetyczne ich podanie, porządkowanie po posiłku),
- trening praktycznych umiejętności związanych z gospodarstwem domowym (zachowanie czystości otoczenia, obsługi sprzętów domowych, posługiwanie się narzędziami, bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie domowym),
- trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi/trening budżetowy (planowanie i realizacja zakupów),

2) Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym:

- usamodzielnianie uczestników w zakresie załatwiania spraw urzędowych, korzystania z zasobów instytucji publicznych,
- trening funkcjonowania w najbliższym otoczeniu społecznym – współpraca z instytucjami i rodzinami oraz najbliższym otoczeniem uczestników,
- indywidualne i grupowe poradnictwo psychologiczne,
- kształtowanie pozytywnych relacji między uczestnikami ŚDS – prowadzenie rozmów indywidualnych oraz pogadanki w grupie.

3) Trening spędzania czasu wolnego, w tym:

- zajęcia plastyczne, rękodzielnicze, krawieckie, stolarskie, rozwijające inwencję twórczą i współpracę w grupie,
- gry towarzyskie,
- zajęcia informatyczno-poligraficzne, wykorzystanie komputerowych programów edukacyjnych i ćwiczących funkcje poznawcze,
- wyjścia poznawcze na spacer, na wystawy, pokazy, na imprezy plenerowe.

4) Terapia ruchowa i relaksacja:

- zajęcia sportowe, rekreacyjne, ruchowe - ogólnousprawniające, na zdrowy kręgosłup, taneczne (choreoterapia),
- zachęcanie do codziennej aktywności fizycznej,
- gry i zabawy ruchowe ćwiczenia ułatwiające sprawne poruszanie się i samoobsługę,
- muzykoterapia z elementami języka migowego,
- ogrodnictwo i prace porządkowe na terenie zielonym ŚDS
- zajęcia w terenie – piesze wycieczki,
- zajęcia rekreacyjne – ćwiczenia przy muzyce,
- zajęcia relaksacyjne – słuchanie muzyki.

5) Pomoc w korzystaniu z niezbędnych świadczeń zdrowotnych – usamodzielnianie uczestników, pomoc w organizacji wizyt lekarskich, uzyskaniem lub zmianą stopnia niepełnosprawności.

- 6) Przedsięwzięcia organizowane przez Dom, w tym turnieje tematyczne, celebrowanie rocznic, świąt, ważnych wydarzeń w życiu Domu, spotkania z przedstawicielami lokalnego środowiska.
- 7) Udział podopiecznych ŚDS w Sławoborzu w przedsięwzięciach, inicjatywach kulturalnych, towarzyskich, rekreacyjnych, sportowych, turystycznych, społecznych na zaproszenie innych instytucji, placówek, ośrodków wsparcia.
- 8) Wyjazdy i wyjścia poznawcze, wycieczki.

W Środowiskowym Domu Samopomocy zajęcia terapeutyczne realizowane są w 5 pracowniach (zgodnie z przedstawionymi Dziennikami zajęć):

- 1) kulinarnej,
- 2) plastycznej,
- 3) ogrodniczo-porządkowej,
- 4) rehabilitacyjnej,
- 5) komputerowej.

Dziennik zajęć pracowni komputerowej i rehabilitacyjnej prowadzone są wspólnie. Prowadzony jest ponadto *Dziennik zajęć* z psychologiem, gdzie zajęcia grupowe opisane są ze wskazaniem tematyki zajęć, wykazem uczestników, ewentualnymi uwagami oraz podpisem psychologa. Zajęcia sprawnościowe prowadzone są zarówno indywidualnie, jak również dla grupy osób z wykorzystaniem sprzętu poprawiającego kondycję.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu umożliwia swoim uczestnikom spożywanie przygotowanego w ramach treningu kulinarnego posiłku, który jest nieodpłatny (zupy, dania obiadowe, sałatki, ciasta, desery i inne).

Dom nie dysponuje własnym środkiem transportu. Na zajęcia 12 uczestników dowożonych jest samochodem Urzędu Gminy w Sławoborzu, 1 z uczestników dowożony jest samochodem prywatnym, 3 osoby korzystają z transportu publicznego, a 10 – dociera na zajęcia pieszo.

Codziennie rano przed przybyciem uczestników do placówki omawiane są przez Kierownika oraz pracowników ŚDS plany pracy i organizacja zajęć w danym dniu, ewaluacja na najbliższy okres, planowane są imprezy, wycieczki, wyjazdy. Omawiane są również wszelkie tematy, problemy podjęte przez uczestników.

Kontrolowana jednostka nie prowadzi miejsc całonocnego pobytu.

### **Dokumentacja zbiorcza i indywidualna**

W celu dokumentowania świadczonych usług prowadzona jest dokumentacja zbiorcza oraz indywidualna uczestników.

Dokumentację zbiorczą stanowią:

1. Ewidencja uczestników zawierająca następujące informacje:

- imię i nazwisko,
- datę i miejsce urodzenia,
- PESEL i numer dowodu osobistego,
- adres i nr telefonu,
- imię i nazwisko opiekuna lub osoby do kontaktu,
- adres i nr telefonu opiekuna lub numer telefonu osoby do kontaktu,

- datę przyjęcia do Domu,
- okres i przyczyny ponad 2-tygodniowej nieobecności i ewentualne uwagi o uchyleniu decyzji i przyczynach,
- informację o stanie zdrowia.

Ewidencja prowadzona jest chronologicznie według dat przyjęcia uczestników, tj. zgodnie z zapisem § 24 ust. 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Ewidencja zawiera 66 pozycji.

2. Listy obecności zawierające następujące informacje:

- imię i nazwisko,
- dni miesiąca,
- zaznaczenie obecności – podpis uczestnika (wszyscy uczestnicy podpisują się na listach obecności samodzielnie),
- zaznaczenie nieobecności.

3. Dzienniki zajęć dokumentujące pracę zespołu wspierająco-aktywizującego zawierające następujące informacje:

- przyjęty w określonym przedziale czasowym plan zajęć wspierająco-aktywizujących,
- datę zajęć,
- wykaz osób uczestniczących,
- tematyka i sposób realizacji zajęć,
- podpis prowadzącego,
- ewentualne uwagi o realizacji zajęć.

Na podstawie analizy 4 dzienników zajęć wspierająco-aktywizujących, a także dziennika zajęć z psychologiem stwierdzono, że zawierały one wszystkie niezbędne elementy, jak: imiona i nazwiska uczestników zajęć, przyjęty w układzie rocznym i miesięcznym plan zajęć, imię i nazwisko osoby prowadzącej, tematykę i sposób realizacji zajęć, ewentualne uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników, ważne z punktu widzenia przebiegu IPPWA, a także potwierdzenie przebiegu zajęć podpisem prowadzącego pracownię.

Dzienniki dokumentujące pracę zespołu wspierająco-aktywizującego prowadzone są odrębnie przez każdego terapeutę w układzie rocznym. Po przeanalizowaniu dokumentacji z kontrolowanego okresu (do dnia kontroli) stwierdzono, że w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sławoborzu realizowane były działania w 5 pracowniach terapeutycznych: kulinarnej, plastycznej, ogrodniczo-porządkowej, komputerowej i rehabilitacyjnej. Plany pracy danej pracowni w układzie rocznym i miesięcznym stanowią załącznika do dziennika terapeuty. Na tej podstawie realizowane były zajęcia w poszczególnych pracowniach oraz zajęcia wspólne. Przykładowe odnotowane wpisy terapeutów dotyczyły, m.in. nabywanie i utrwalanie nawyków higienicznych, ćwiczenie umiejętności komunikacji między uczestnikami zajęć, pogadanki na nurtujące tematy, nauka tworzenia list potrzeb i racjonalnego robienia zakupów, nauka korzystania z przepisów kulinarnych, z książek, czasopism, internetu, przygotowanie i estetyczne podawanie posiłków, nauka kulturalnego zachowania przy stole, bezpieczna obsługa sprzętów AGD, użytkowa praca z komputerem, ćwiczenia ogólnousprawniające, na zdrowy kręgosłup, aktywność fizyczna w Domu oraz w plenerze, choreoterapia – nauka tańca, przygotowanie przedstawień teatralnych, pokazów, zajęcia stolarskie, przygotowania okazjonalnych prac plastycznych, upominków, stroików, prace ogrodniczo-porządkowe na terenie zielonym wokół ŚDS, sianie ziół, sadzenie i pielęgnowanie roślin, dbanie o czystość pomieszczeń ŚDS, a także o własny wygląd i higienę,

wyrabianie poczucia odpowiedzialności za realizację powierzonych zadań, wspieranie samodzielności i wiele innych. Ewentualne uwagi o realizacji zajęć i aktywności uczestników odnotowane są w treści Dzienników. W razie konieczności – szersze notatki dot. zachowania uczestników znajdują się w ich aktach osobowych.

### Dokumentacja indywidualna

Zgodnie z § 24 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy dokumentację indywidualną uczestnika stanowią w szczególności: kopia decyzji kierującej do domu, kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego, opinie specjalistów, notatki pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dotyczące aktywności uczestnika, jego zachowań, motywacji do udziału w zajęciach oraz inne dokumenty mające zastosowanie przy opracowaniu indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Na podstawie określonego w Programie kontroli doboru skontrolowano akta z dokumentacją 6 uczestników korzystających z zajęć w Środowiskowym Domu Samopomocy na podstawie następujących decyzji:

Decyzja Nr 09-8/2020-110 z dnia 15 grudnia 2020 r.  
Decyzja Nr 16-627/2021-1 z dnia 18 lutego 2021 r.  
Decyzja Nr 16-627/2021-2 z dnia 13 maja 2021 r.  
Decyzja Nr 16-269/2017-11 z dnia 14 grudnia 2017 r.  
Decyzja Nr 16-269/2020-11 z dnia 28 grudnia 2020 r.  
Decyzja Nr 16-454/2020-51 z dnia 28 grudnia 2020 r.  
Decyzja Nr 16-82/2020-13 z dnia 7 grudnia 2020 r.  
Decyzja Nr 14.46.2022.226 z dnia 20 czerwca 2022 r.  
Decyzja Nr 14.46.2022.227 z dnia 20 września 2022 r.

Stwierdzono zasadność skierowania ww. osób do uczestnictwa w zajęciach ŚDS. Decyzje o skierowaniu po raz pierwszy wydawane były na czas określony, do trzech miesięcy. Decyzje przedłużające pobyt wydawane są na czas zgodny z okresem, na jaki został opracowany indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego.

### Dokumentację indywidualną uczestnika w ŚDS w Sławoborzu stanowią:

- kopia decyzji kierującej do ŚDS,
- zaświadczenie lekarskie (psychiatry lub neurologa) o występujących zaburzeniach psychicznych,
- zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach,
- kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności,
- indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego,
- ocena realizacji planu,
- oświadczenie uczestnika o zapoznaniu z regulaminem,
- uzgodnienie terminu przyjęcia do ŚDS,
- opinie specjalistów (np. psychologa, psychiatry),
- notatki służbowe (terapeutów),
- *Karty kandydata na uczestnika zajęć*, zawierające m.in. niezbędne dane o uczestniku, diagnozę, dane kontaktowe z rodziną,
- *Kontrakt*, zawierający rodzaj zajęć, w których uczestnik będzie brał udział,

– Karta *Charakterystyka i ocena możliwości psychofizycznych uczestnika ŚDS*.

W aktach indywidualnych zgromadzona jest niezbędna dokumentacja medyczna: zaświadczenia, informacje dotyczące leczenia szpitalnego i inne.

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia - indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego jest realizowany w porozumieniu z uczestnikiem i opiekunem.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego dla osób uczestniczących w zajęciach ŚDS sporządzane są najczęściej na okres dłuższy niż jeden rok. Uczestnicy są zapoznawani z zaplanowanymi wobec nich działaniami, co potwierdzone jest stosownymi podpisami na dokumencie. W planach ujęte są oczekiwania uczestnika oraz zakres działań zespołu w tym kierunku. Ocena realizacji planów dokonywana jest co 6 miesięcy. W ocenie, oprócz efektów pracy i postępów uczestnika, jego aktywności podczas zajęć, wykazywane są również występujące problemy ze wskazaniem na potrzebę bardziej wzmoczonych lub zmodyfikowanych działań w konkretnych obszarach. Uczestnicy zapoznają się z oceną.

*(Akta kontroli str. 145-156)*

Kontrolującym przedstawiono dokumentację ze spotkań zespołu wspierająco-aktywizującego. Spotkania zespołu odbywają się w terminach zgodnych z § 13 ust. 2 rozporządzenia, tj. nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy. Na tę okoliczność sporządzane są protokoły, w których odnotowuje się: datę spotkania, omawiane tematy, wykaz i podpisy członków zespołu uczestniczących w spotkaniu. Protokoły ze spotkań zespołu wspierająco-aktywizującego ŚDS w Sławoborzu dokumentują pracę zespołu w zakresie opracowywania indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego, dokonywania ocen poziomu funkcjonowania oraz realizacji IPPWA, modyfikacji planów po analizie oceny IPPWA, dyskusje dotyczące problemów, nurtujących uczestników, ewentualne przyczyny rezygnacji z zajęć, działań podjętych na rzecz poprawy funkcjonowania uczestnika. Spotkania Zespołu odbywają się średnio raz na 2-3 miesiące, dodatkowo w razie zaistniałej potrzeby.

*(Akta kontroli str. 138-140)*

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu (typu A, B, C) uzyskał w okresie objętym kontrolą dodatkowe dofinansowanie w związku ze świadczeniem usług dla 6 uczestników z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu w ramach Programu „Za życiem”. Na podstawie dokumentacji indywidualnej osób zgłoszonych do przyznania zwiększonej dotacji w ramach programu „Za życiem”, zespół kontrolujący nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie kwalifikacji do uczestnictwa w Programie.

*(Akta kontroli str. 67)*

### **Współpraca z rodzinami i opiekunami uczestników**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu, w celu uzyskania optymalnych wyników prowadzonej terapii, współpracuje z rodziną i opiekunami uczestników poprzez działania informacyjne, edukację dla rodzin z zakresu choroby psychicznej, prowadzenie poradnictwa psychologicznego, dostępności do poradnictwa psychiatrycznego dla członków rodzin, promowanie postaw akceptacji, tolerancji i zrozumienia dla osób ze schorzeniami psychicznymi, promowanie zdrowego stylu życia w środowisku rodzinnym i lokalnym. Współpraca polega także na wspólnym organizowaniu festynów, pikników. Rodziny biorą

udział w imprezach okolicznościowych, organizowanych przez placówkę, tj. m.in. spotkań Wielkanocnych, Bożonarodzeniowych, Dni Dziadka, Babci, Kobiet itp.

Jak wynika z informacji Kierownika jednostki - kontakt z rodzinami i opiekunami utrzymywany w sposób trwały i regularny, dzięki temu pojawiające się trudności i problemy można rozwiązać na bieżąco. Indywidualne programy wspierająco-aktywizujące oraz oceny postępów uzgadniane są z rodzicami lub opiekunami uczestników. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych częściowo lub całkowicie programy i oceny podpisywane są przez opiekunów prawnych. Każdy sposób kontaktu oraz tematyka rozmów jest dokumentowana.

(Akta kontroli str. 134)

### **Współpraca z innymi instytucjami**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu współpracuje z wieloma instytucjami:

1. Środowiskowe Domy Samopomocy (w Kłępczewie, Świdwinie, Połczyniu Zdroju, Sianowie, Gościnie, Białogardzie, Wałczu, Bobolicach, Łobzie, Drawsku Pomorskim, Stowarzyszenia „Feniks” w Kołobrzegu). Współpraca obejmuje: wspólne wycieczki, imprezy integracyjne, wspólne szkolenia kadr, wymianę doświadczeń, wspólne wystawy rękodzieła uczestników naszych domów.
2. Nadleśnictwo Gościno – współpraca obejmuje: spotkania edukacyjne z leśnikami, myśliwymi, sadzenie lasu. Nadleśnictwo Gościno systematycznie wspiera działalność ŚDS w Sławoborzu, dostarcza materiały i publikacje, pomoce, albumy związane z tematyką lasu, ochroną przyrody. Współpraca odbywa się również z zakładami usług leśnych, świadczących pracę na rzecz lasów w zakresie opieki, wsparcia i zabezpieczenia narzędzi przy sadzeniu lasu.
3. Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu - wspólne spotkania integracyjne. Uczniowie zawodowej szkoły specjalnej są zapraszani na warsztaty terapii zajęciowej, wspólne spektakle teatralne, gościnnie występujące w Domu. Wspólnie realizowane są również imprezy w okresach świątecznych (uczestnictwo w spotkaniach wigilijnych, wielkanocnych.)
4. Szkoła Podstawowa w Sławoborzu – wizyty najmłodszych uczniów w placówce ŚDS, mini warsztaty zajęciowe, wspólne ogniska.
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Sławoborzu, w Rokosowie. Współpraca obejmuje spotkania edukacyjne dot. ochrony przeciwpożarowej, przybliżenia istoty działania straży pożarnej. OSP corocznie wspiera Dom organizacji imprez integracyjnych, np. „Spartakiady” – strażacy przygotowują posiłek dla wszystkich, prezentują sprzęt gaśniczy, wozy strażackie jako atrakcje towarzyszące.
6. Komenda Powiatowa Policji, Rewir Dzielnicowy w Sławoborzu: regularne spotkania z policjantami, prowadzenie spotkań informacyjnych, edukacyjnych w obszarze bezpieczeństwa osobistego, mienia, uniknięcia oszustw handlowych, udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym.
7. Położna środowiskowa – prowadzenie spotkań edukacyjno-informacyjnych, skierowanych do uczestniczek Domu (zasady higieny, pielęgnacji i zdrowego trybu życia, badań kontrolnych itd.).

8. Urząd Gminy w Sławoborzu – organizowane są wspólne wystawy prac rękodzielniczych podczas Dożynek Gminnych, Powiatowych. Uczestnicy biorą udział w konkursach plastycznych, organizowanych przez Urząd, wykonują kartki świąteczne, okazjonalne karty, karnety, karty z życzeniami świątecznymi. W ramach tej współpracy ŚDS Korzysta z busa do przejazdów na spotkania integracyjne w innych domach, konkursy, pokazy itp. ŚDS udziela się we wspieraniu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – przekazuje prac na aukcję. Bierze ponadto udział w corocznym Jarmarku Bożonarodzeniowych – wystawa i promocja prac wykonanych przez uczestników.
9. Gminna Biblioteka Publiczna w Sławoborzu – wizyty w bibliotece, zajęcia edukacyjne, lekcje biblioteczne.
10. Dom Pomocy Społecznej w Krzecku – odwiedziny u byłych uczestników zajęć w ŚDS, wspólne spotkania integracyjne, piknik itp.
11. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Drawsku Pomorskim Filia w Świdwinie - ŚDS korzysta z pomocy specjalistycznej dla uczestników (głównie w obszarze psychiatrii). Współpraca dotyczy również pozyskiwania nowych uczestników do Domu.

*(Akta kontroli str. 136-137)*

### **Informacja dotycząca udziału uczestników w imprezach integracyjnych w środowisku**

Uczestnicy zajęć w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sławoborzu chętnie korzystają z możliwości uczestnictwa w różnorodnych zajęciach, spotkaniach i imprezach w środowisku lokalnym oraz wyjazdowych:

1. Jarmark Bożonarodzeniowy - prezentacja prac plastycznych, spotkania z innymi artystami i rzemieślnikami, udział w konkursach.
2. Aktywny udział w obchodach świąt narodowych: wyzwolenia Sławoborza, Dzień Niepodległości, Święto 3 Maja – udział w uroczystościach, złożenie wiązanek pod pomnikiem, udział w akademiach.
3. Imprezy integracyjne, m.in. Piknik Rodzinny, obchody Dnia Zdrowia Psychicznego, Dni Sportu, Święto Pieczonego Ziemniaka, organizowane w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sławoborzu.
4. Dożynki Gminne – przygotowanie stoiska promocyjnego, udział w konkurencjach, konkursach.
5. Coroczne zawody wędkarskie – „Cypryniada”.
6. Uczestnictwo w koncertach, przedstawieniach przygotowanych przez uczniów szkoły podstawowej, organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury.
7. Czynny udział w akcjach charytatywnych, np. „Pomoc Ukrainie” – zbiórka środków czystości, higienicznych, opatrunkowych, zbiórka karmy dla zwierząt.
8. Udział w Pikniku Rodzinnym, organizowanym przez tut. Dom wspólnie z GOPS w Sławoborzu dla dzieci z gminy Sławoborze (przygotowanie inscenizacji, koncert piosenek biesiadnych, wspólne gry plenerowe).

*(Akta kontroli str. 135)*

W związku z ogłoszonym w kraju stanem epidemii wywołanym wirusem COVID-19 oraz na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych



z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2020, poz. 374 z dnia 2 marca 2020 roku), w analizowanym okresie Środowiskowy Dom Samopomocy realizował zadania zgodnie z obowiązującymi zaleceniami sanitarnymi i obowiązującymi przepisami. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu nie odnotował na przestrzeni 2022 i 2023 roku zachorowań zakaźnych. W dalszym ciągu priorytetem było bezpieczeństwo sanitarne, higiena osobista zarówno uczestników Domu jak i pracowników. Przestrzegano zasad dezynfekcji rąk, częstego i regularnego mycie rąk. Uczestnicy i ich opiekunowie zobowiązani są do szybkiego reagowania w przypadku pojawienia się oznak złego stanu zdrowia. Chorzy uczestnicy (wysoka gorączka, bóle mięśniowe, katar, kaszel, duszności – są kierowani do domu i usprawiedliwiani z powodu nieobecności na zajęciach). W każdej pracowni i toaletach nadal widnieją informacje o zachowaniu czystości, stosowaniu dezynfekcji itp. Pracownik gospodarczy Domu minimum 4 razy dziennie dezynfekuje wszystkie włączniki światła, klamki, urządzenia rehabilitacyjne. W każdej pracowni, w ramach treningów porządkowych, utrzymywania jest czystość stołów, krzeseł.

### **Podsumowanie kontroli**

W toku czynności kontrolnych zespół kontrolny nie stwierdził nieprawidłowości co do zasadności udzielania wsparcia osobom skierowanym do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu. Nie wniesiono również uwag do prowadzonej przez Dom dokumentacji programowej oraz indywidualnej uczestników.

Zgodnie z § 16 pkt 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 poz. 2285), protokół kontroli zawiera ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. W związku z powyższym działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu oceniono pozytywnie.

Podczas kontroli przeanalizowano sposób realizacji zaleceń zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 sierpnia 2019 r. (Znak: ZPS-3.431.11.3.2019.ML). Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie: przestrzegano przepisów art. 10-12 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych w zakresie stanu zatrudnienia i kwalifikacji pracowników niezbędnych na powierzonym stanowisku, a także przestrzegano przepisów § 24 ust. 3 pkt. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy w zakresie sporządzanej dokumentacji zbiorczej. Zalecenia zostały zatem zrealizowane.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w Księżce Kontroli Środowiskowego Domu Samopomocy pod pozycją nr 13.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenia na piśmie dotyczące jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 7 lutego 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

Miejscowość i data podpisania protokołu .....

Oświadczam, że w dniu ..... zostałam zapoznana z treścią protokołu oraz otrzymałam jeden jego egzemplarz.

**Właściwe podpisy na oryginale**